

PROGRAM CERTYFIKACJI GOSPODARSTWA ROLNEGO

KATEGORIA: PRODUKCJA ROŚLINNA I ZWIERZĘCA

1. Informacje wstępne

Ekogwarancja PTRE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie (dalej określana jako Ekogwarancja PTRE lub Jednostka Certyfikująca) jest jednostką organizacyjną akredytowaną w Polskim Centrum Akredytacji w zakresie prowadzenia certyfikacji zgodności w rolnictwie ekologicznym zgodnie z wymogami normy PN-EN ISO/IEC 17065:2012. Ekogwarancja PTRE posiada certyfikat akredytacji nr AC 102 z dnia 19.09.2011 r. z zakresem akredytacji obejmującym:

1. Uprawa roślin i utrzymanie zwierząt;
2. Zbiór ze stanu naturalnego;
3. Pszczelarstwo;
4. Produkty akwakultury i wodorosty morskie:
  - 4.1 Wodorosty morskie i produkty z wodorostów morskich;
  - 4.2 Zwierzęta akwakultury i produkty zwierzęce akwakultury;
5. Produkty przetworzone:
  - 5.1 Przetwórstwo produktów ekologicznych oraz produkcja pasz i drożdży;
6. Wprowadzanie na rynek produktów ekologicznych, w tym importowanych z krajów trzecich.

Ekogwarancja PTRE posiada upoważnienie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do przeprowadzania kontroli oraz wydawania i cofania certyfikatów zgodności w rolnictwie ekologicznym (numer identyfikacyjny PL-EKO -01).

Dane teleadresowe:

Ekogwarancja PTRE Sp. z o.o.

siedziba: ul. Z. Modzelewskiego 27, 02-679 Warszawa

biuro i adres do korespondencji: Dąbrowica 185 P, 21-008 Tomaszowice

tel. (81) 5016830, fax. (81) 5016849

e-mail: biuro@ekogwarancja.pl

www.ekogwarancja.pl

Niniejszy program certyfikacji jest podstawowym dokumentem przedstawiającym ogólne zasady i wymogi stosowane przez Ekogwarancja PTRE w procesie certyfikacji oraz określa podstawowe prawa i obowiązki podmiotów na rzecz których prowadzony jest proces certyfikacji.

Niniejszy program certyfikacji znajduje zastosowanie w odniesieniu do procesu certyfikacji w zakresie „Ekologicznej uprawy roślin i utrzymania zwierząt”.

Jako „Producenta” na potrzeby niniejszego programu należy rozumieć podmioty gospodarcze, organizacje lub osoby fizyczne (właściciel, dzierżawca, użytkownik), których gospodarstwo znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz która prowadzi działalność rolniczą obejmującą produkcję, hodowlę lub uprawę produktów rolnych, włączając w to zbory, dojenie, chów zwierząt oraz utrzymywanie zwierząt do celów gospodarskich i zgłasza tę działalność do jednostki certyfikującej w celu objęcia jej w całości lub części systemem kontroli i certyfikacji.

2. Wymagania i przebieg procesu

Proces certyfikacji składa się z następujących etapów:

- złożenie dokumentacji zgłoszeniowej
- weryfikacja dokumentacji zgłoszeniowej

- kontrola z ewentualnym pobieraniem próbek
- przegląd dokumentacji pokontrolnej
- decyzja w sprawie wydania certyfikatu
- nadzór nad wydanymi certyfikatami

2.1 . Podstawa prawna

Warunkiem uzyskania przez Producenta certyfikatu na wnioskowane produkty jest stwierdzenie przez Ekogwarancja PTRE, że Producent spełnia wymagania rolnictwa ekologicznego określone w:

- Rozporządzeniu Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych (Dz. Urz. L 189/1 z 20.7.2007, z późn. zm.);
- Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 889/2008 z dnia 5 września 2008 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli (Dz. Urz. L 250/1 z 18.9.2008, z późn. zm.);
- Ustawie z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. 2015, poz. 497 tekst jednolity.);
- niniejszym programie certyfikacji.

Od wymagań określonych w Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 889/2008 dopuszczalne są odstępstwa. Decyzję w przedmiocie pozwolenia na zastosowanie odstępstw wydaje Wojewódzki Inspektor JHARS lub Główny Inspektor JHARS w zależności od rodzaju odstępstwa.

W celu uzyskania pozwolenia właściwego organu na zastosowanie odstępstw od warunków produkcji ekologicznej, producent składa do Jednostki Certyfikującej w formie pisemnej prawidłowo wypełniony aktualnie obowiązujący formularz wniosku o odstępstwo wraz z odpowiednim załącznikiem.

Jednostka Certyfikująca wydaje opinię dotyczącą spełniania przesłanek do zastosowania wnioskowanego odstępstwa, którą wraz z wnioskiem o odstępstwo złożonym przez producenta przekazuje do organu właściwego do rozpoznania wniosku lub zwraca Producentowi, w zależności od wyboru dokonanego przez Producenta w treści wniosku.

Odstępstwa od warunków produkcji ekologicznej, w sprawach których wnioski będą kierowane do Wojewódzkich Inspektorów JHARS i do Głównego Inspektora JHARS są publikowane i aktualizowane na stronie internetowej Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (www.ijhar-s.gov.pl).

2.2. Wymagane dokumenty

2.2.1. Dokumenty składane przez nowo zgłaszających się Producentów

W celu objęcia przez Jednostkę Certyfikującą systemem kontroli i certyfikacji Producent zobowiązany jest złożyć prawidłowo wypełnione i podpisane dokumenty:

- Zgłoszenie podjęcia działalności w zakresie rolnictwa ekologicznego
- Wniosek o certyfikację – plan produkcji na bieżący rok z załącznikami: załącznik nr 1 Plan produkcji roślinnej i załącznik nr 2 Produkcja zwierzęca – stan zwierząt na dzień wypełniania wniosku
- Opis jednostki produkcyjnej [Produkcja roślinna i zwierzęca]

- Mapy ewidencyjne lub ortofotomapy wydane przez ARiMR lub mapy z geoportalu z zaznaczonymi działkami ewidencyjnymi i obrysowanymi działkami rolnymi (jako załączniki do wniosku o certyfikację)
- w przypadku posiadania - kopie wypisów z ewidencji gruntów i budynków dotyczące działek [własnych i dzierżawionych]
- Umowa o prowadzenie procesu certyfikacji w rolnictwie ekologicznym

2.2.2. Producenci przechodzący z innej jednostki certyfikującej

Producenci przechodzący z innej jednostki certyfikującej zobowiązani są do złożenia wszystkich dokumentów wymaganych dla nowo zgłaszających się Producentów wymienionych w punkcie 2.2.1 oraz przesłania kopii aktualnego certyfikatu i protokołu z ostatniej kontroli poprzedniej jednostki certyfikującej, jeśli takie dokumenty Producent posiada. Dodatkowo Ekogwarancja PTRE występuje do jednostki certyfikującej, pod której nadzorem Producent znajdował się poprzednio z wnioskiem o udzielenie dodatkowych informacji dotyczących przebiegu procesu certyfikacji.

Producent przechodzący z innej jednostki certyfikującej może zachować ciągłość spełnienia wymagań określonych w Rozporządzeniu (WE) nr 834/2007 pod warunkiem, że zostanie objęty przez Ekogwarancja PTRE systemem kontroli najpóźniej w dniu złożenia rezygnacji w poprzedniej jednostce certyfikującej.

2.2.3. Producenci znajdujący się pod nadzorem Ekogwarancja PTRE

Producent objęty przez Ekogwarancja PTRE systemem kontroli zobowiązany jest w każdym roku kalendarzowym w terminie wskazanym przez Jednostkę Certyfikującą złożyć prawidłowo wypełniony formularz Wniosku o certyfikację – Plan produkcji na bieżący rok.

Producent zobowiązany jest do złożenia zaktualizowanych formularzy „Zgłoszenia podjęcia działalności w zakresie rolnictwa ekologicznego” oraz „Wniosku o certyfikację” lub „Opisu jednostki produkcyjnej” w każdym przypadku, gdy doszło do zmiany informacji podanych w tych formularzach złożonych uprzednio.

Aktualizację danych składa się na aktualnych formularzach udostępnionych przez Jednostkę Certyfikującą.

2.3. Weryfikacja dokumentacji zgłoszeniowej

Po otrzymaniu przez Ekogwarancja PTRE prawidłowo wypełnionego formularza „Zgłoszenie podjęcia działalności w zakresie rolnictwa ekologicznego”, Producentowi nadawany jest sześciocyfrowy numer systemowy. Producent otrzymuje potwierdzenie dokonania zgłoszenia oraz zaświadczenie o nadaniu numeru.

W każdym przypadku, gdy nie zostały złożone wszystkie wymagane dokumenty lub gdy złożone dokumenty zawierają braki i nieścisłości, Producent wzywany jest do ich uzupełnienia lub poprawienia w wyznaczonym terminie. Jeżeli Producent nie usunie stwierdzonych nieprawidłowości pomimo dwukrotnego wezwania przez Jednostkę Certyfikującą, proces certyfikacji zostaje przerwany, o czym informuje się Producenta.

Po otrzymaniu wszystkich wymaganych dokumentów, Jednostka Certyfikująca dokonuje ich przeglądu i określa zakres wnioskowanej certyfikacji, a także dokonuje

oceny możliwości prawidłowego przeprowadzenia procesu certyfikacji i spełnienia wymagań rolnictwa ekologicznego. Specjalista ds. certyfikacji dokonuje przeglądu wniosku o certyfikację w celu upewnienia się, że wszelkie różnice w rozumieniu wymagań dotyczących certyfikacji pomiędzy Jednostką Certyfikującą, a Producentem zostały wyjaśnione.

W przypadku pozytywnego przeglądu złożonych przez Producenta dokumentów zgłoszeniowych, Jednostka Certyfikująca obejmuje Producenta systemem kontroli. Datą objęcia Producenta systemem kontroli jest data otrzymania przez Jednostkę Certyfikującą wszystkich prawidłowo wypełnionych dokumentów zgłoszeniowych określonych w punkcie 2.2.1.

Producent jest informowany o objęciu systemem kontroli przez Jednostkę Certyfikującą.

Uwaga: Wszyscy producenci, którzy zostaną objęci systemem kontroli i certyfikacji przed upływem 25. dnia liczonego od dnia upływu terminu składania wniosków w ARiMR będą obligatoryjnie potwierdzeni w wykazie producentów spełniających wymagania w rolnictwie ekologicznym przekazywanym przez Jednostkę Certyfikującą do dnia 30 listopada każdego roku do ARiMR według stanu na 15 listopada tego roku.

Producenci, którzy zostaną objęci systemem kontroli po upływie 25. dnia liczonego od dnia upływu ostatecznego terminu do składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich, będą mogli być umieszczeni w wykazie przekazywanym do ARiMR pod warunkiem posiadania dowodów potwierdzających, że spełniali oni wymogi określone w przepisach dotyczących rolnictwa ekologicznego przed tym terminem. W przeciwnym razie nie będą zamieszczani w przywołanym powyżej wykazie.

W przypadku przeniesienia certyfikacji w całości na innego producenta jednostka certyfikująca dokonuje oceny i analizy złożonej dokumentacji i odnosząc się do udzielonej poprzednio certyfikacji danej jednostki produkcyjnej wystawia certyfikat na wnioskowane produkty. W przypadku przeniesienia certyfikacji w całości nie jest konieczne wykonywanie kontroli obligatoryjnej.

W przypadku kiedy producent, na którego jest przenoszona certyfikacja danej jednostki produkcyjnej posiada dodatkowo inną jednostkę produkcyjną, wówczas jednostka powtarza cały proces oceny.

W przypadku przeniesienia certyfikacji w części na innego producenta w wyniku przeglądu wniosku podejmowana jest decyzja o potrzebie przeprowadzenia kontroli.

2.4. Ocena

2.4.1. Kontrole

Wszyscy producenci objęci systemem kontroli podlegają kontrolom fizycznym prowadzonym przez Ekogwarancja PTRE.

Jednostka Certyfikująca w każdym roku kalendarzowym przeprowadza pełną zapowiedzianą kontrolę u każdego Producenta objętego systemem kontroli (kontrola obligatoryjna). Producent jest każdorazowo informowany (pisemnie, mail, sms) o wyznaczonym terminie kontroli obligatoryjnej wraz ze wskazaniem inspektorów wyznaczonych do jej przeprowadzenia. W sytuacjach szczególnych na wniosek producenta zaplanowana kontrola może zostać przeniesiona na inny termin.

W każdym roku kalendarzowym poza planem kontroli obowiązkowych Ekogwarancja PTRE przeprowadza u wybranych producentów dodatkowe, wrywkowe kontrole zapowiedziane lub niezapowiedziane. Podstawą typowania do kontroli wrywkowych jest prowadzona przez Jednostkę Certyfikującą analiza ryzyka.

W przypadku gdy Producent prowadzi kilka jednostek produkcyjnych (produkcję ekologiczną i konwencjonalną) na tym samym terenie to jednostki te, łącznie z obiektami składowania środków produkcji, podlegają wymogom kontroli.

W przypadku, gdy Producent zleca podmiotom trzecim jako podwykonawcom część lub całość swojej działalności, wtedy również u każdego z podwykonawców prowadzona jest kontrola. Kontroli nie przeprowadza się, jeżeli podwykonawca posiada ważny certyfikat w zakresie odpowiadającym czynnościom wykonywanym na rzecz Producenta.

Wszystkie kontrole przeprowadzane są przez Inspektorów wpisanych do rejestru „Inspektorów rolnictwa ekologicznego” prowadzonego przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych.

Kontrola odbywa się przez prowadzenie rozmów, zadawanie pytań, ocenę dokumentów oraz obserwację funkcjonowania jednostki produkcyjnej (fizyczną kontrolę obiektów).

Sposób przeprowadzenia kontroli określa przyjęty w jednostce „Standardowy program kontroli”.

Standardowy program kontroli jednostki Ekogwarancja PTRE sp. z o.o. jest tylko przykładem i nie jest zamknięty. W poszczególnych przypadkach jest on dostosowywany do działań prowadzonych przez kontrolowanego producenta. Jest oparty na wymaganiach stawianych przez Rozporządzenie Rady (WE) 834/2007 z późn. zm., Rozporządzenie Komisji (WE) 889/2008 z późn. zm. oraz Ustawę o rolnictwie ekologicznym z późn. zm.

W trakcie przeprowadzania kontroli możliwa jest obecność obserwatorów występujących z ramienia Ekogwarancja PTRE lub właściwych instytucji nadzorujących Jednostkę Certyfikującą. Obserwatorzy nie ingerują w przebieg kontroli, a ich obecność nie może zakłócać czynności prowadzonych przez Inspektora.

Jednostka Certyfikująca poza kontrolami fizycznymi, prowadzi również kontrole krzyżowe mające na celu weryfikację dokumentowania przepływu produktów ekologicznych pomiędzy poszczególnymi producentami. Powyższa kontrola prowadzona jest w oparciu o posiadane przez Jednostkę Certyfikującą lub uzyskane z innych jednostek certyfikujących informacje dotyczące transakcji wzajemnych pomiędzy producentami.

2.4.2 Pobieranie próbek

Ekogwarancja PTRE pobiera i poddaje analizie próbki celem weryfikacji zgodności produktów z wymogami produkcji ekologicznej. Próby mogą być badane np. pod kątem obecności substancji niedozwolonych do stosowania w produkcji ekologicznej lub sprawdzenia zgodności technik produkcji z zasadami rolnictwa ekologicznego.

W każdym roku kalendarzowym Jednostka Certyfikująca przygotowuje plan pobierania próbek, który określa minimalną liczbę próbek stanowiącą co najmniej 5% liczby certyfikowanych producentów. Dodatkowo Ekogwarancja PTRE pobiera

próbki również w przypadku wystąpienia podejrzenia zastosowania przez Producenta produktów lub technik niedozwolonych w produkcji ekologicznej.

Pobierania próbek dokonują uprawnieni Inspektorzy Ekogwarancja PTRE. Z każdego pobrania próbek sporządzany jest protokół zgodnie z obowiązującym formularzem. Protokół pobrania jest sporządzany w trzech egzemplarzach, jeden egzemplarz jest pozostawiany każdorazowo w siedzibie Producenta. Kontrpróba (wtórnik) może zostać udostępniona Producentowi na jego żądanie.

Po otrzymaniu raportu z badań przeprowadzonych przez laboratorium Jednostka Certyfikująca informuje producenta o wynikach badań. W każdym przypadku gdy wyniki badań laboratoryjnych potwierdzają obecność substancji niedozwolonych do stosowania w rolnictwie ekologicznym do Producenta, wraz z kopią raportu z badań laboratoryjnych, wysyłana jest jednocześnie decyzja Dyrektora ds. certyfikacji podjęta w oparciu o wyniki badań próbki.

W każdym przypadku producent może w ciągu 7 dni od daty otrzymania decyzji informującej o wykryciu pozostałości środków niedozwolonych w rolnictwie ekologicznym złożyć reklamację co do wyniku z otrzymanego raportu z badań z laboratorium.

Reklamacja producenta składana jest do laboratorium za pośrednictwem Jednostki Certyfikującej.

2.5. Przegląd

Po otrzymaniu dokumentacji pokontrolnej przekazanej przez Inspektora, Ekogwarancja PTRE dokonuje przeglądu wszelkiej posiadanej dokumentacji odnoszącej się do Producenta oraz zapisów z nią związanych. Z przeglądu sporządzony jest „Raport do decyzji”.

Informacja o wynikach oceny i przeglądu jest przesyłana do Producenta w formie decyzji Dyrektora ds. certyfikacji w przedmiocie wydania certyfikatu.

2.6. Decyzja w sprawie certyfikacji

Podstawą podjęcia decyzji w przedmiocie wydania certyfikatu i jego zakresu są:

- wyniki przeprowadzonych kontroli;
- ocena działań korygujących podjętych przez Producenta;
- sporządzony przez specjalistę ds. certyfikacji „Raport do decyzji”.

Pozytywna decyzja w przedmiocie wydania certyfikatu oznacza jego wydanie. Warunkiem wystawienia i przesłania Producentowi certyfikatu jest wniesienie opłaty za kontrolę i certyfikację zgodnej z aktualnym cennikiem.

Stwierdzenie niezgodności nie zawsze skutkuje odmową wydania certyfikatu lub jego cofnięciem.

Certyfikat zgodności wydawany jest na okres nie dłuższy niż 18 miesięcy od daty jego wydania. Producent otrzymuje oryginał certyfikatu. Okres ważności certyfikatu nie zmienia faktu konieczności utrzymania częstotliwości przeprowadzania kontroli określonej przepisami, tj. co najmniej raz w roku. Certyfikat uprawnia do wprowadzania do obrotu produktów na nim widniejących z odniesieniami do ekologicznych metod produkcji z uwzględnieniem wymogów znakowania produktów ekologicznych. Każdy certyfikowany przez Jednostkę Certyfikującą Producent może przestać wzór etykiety w celu jej zatwierdzenia.

Ekogwarancja PTRE podejmuje decyzję o odmowie wydania certyfikatu jeżeli na podstawie protokołu z przeprowadzonych kontroli oraz zebranej dokumentacji lub z powodu dużych niezgodności stwierdzone zostanie, że Producent nie jest w stanie spełnić wymagań zawartych w Rozporządzeniu nr 834/2007.

Ekogwarancja PTRE każdorazowo pisemnie informuje Producenta o podjętej decyzji w sprawie wydania certyfikatu lub zmian w zakresie wydanego certyfikatu. Producentowi przysługuje prawo do złożenia odwołania od otrzymanej decyzji w terminie 14 dni od daty jej otrzymania

2.7. Oznaczanie znakiem zgodności i powoływanie się na certyfikację

Producent posiadający wydany przez Ekogwarancja PTRE certyfikat, w przypadku wprowadzania do obrotu z odniesieniem do ekologicznych metod produkcji produktów kierowanych do ostatecznego odbiorcy (konsumenta), zobowiązany jest do oznaczania tych produktów z wykorzystaniem unijnego logo rolnictwa ekologicznego i pozostałych wymaganych oznaczeń w tym miejsca pochodzenia surowca i numeru kodowego jednostki certyfikującej. Wzór etykiety określający niezbędne informacje i oznaczenia jakie powinna zawierać etykieta produktu ekologicznego kierowanego do ostatecznego odbiorcy zamieszczony jest na stronie internetowej Jednostki Certyfikującej.

W przypadku transportu produktów ekologicznych innych niż kierowane od ostatecznego odbiorcy, producent zapewnia, że są one oznaczone etykietami zawierającymi minimalny zakres informacji określony przepisami znakowania produktów ekologicznych na etapie transportu. W stosownych przypadkach etykieta produktów transportowanych może być zastąpiona przez dokument towarzyszący zawierający wymagane informacje pod warunkiem, że może być on niezaprzeczalnie powiązany z opakowaniem, produktem lub pojazdem transportowym zawierającym produkt. Dokument transportowy musi zawierać informacje dotyczące dostawcy lub przewoźnika.

Prawidłowa etykietyzacja, zapewniająca identyfikację produktów ekologicznych jest wymagana na każdym etapie przepływu na poziomie objętych certyfikacją jednostek produkcyjnych.

Producent przy oznaczaniu certyfikowanych produktów może wykorzystywać nazwę lub logo Ekogwarancja PTRE udostępnione przez Jednostkę. Numer kodowy Jednostki Certyfikującej jest obligatoryjny do stosowania na wszelkich etykietach produktów ekologicznych lub w dokumentacji towarzyszącej w przypadku przewozu produktów niezaetykietowanych.

W okresie ważności posiadanego certyfikatu Producent może powoływać się na certyfikację zgodnie z jej zakresem. Producent nie może wydawać oświadczeń odnoszących się do certyfikacji swoich produktów w sposób mogący zostać uznany za wprowadzający w błąd lub nieuprawniony.

Po zawieszeniu, ograniczeniu, cofnięciu lub zakończeniu certyfikacji Producent zobowiązany jest zaprzestać stosowania odniesień do ekologicznej metody produkcji na etykietach produktów i w reklamie z powoływaniem się na certyfikację. W przypadku zawieszenia lub ograniczenia certyfikatu w części zakresu powyższy wymóg dotyczy asortymentu produktów, którego to zawieszenie lub ograniczenie dotyczy.

W każdym przypadku stwierdzenia przez Jednostkę, że na etykietach produktów, w dokumentacji lub innych materiałach reklamowych znajdują się nieprawidłowe

powołania na program certyfikacji lub wprowadzające w błąd wykorzystanie certyfikatów, znaków lub inne sposoby wskazywania, że wyrób jest certyfikowany podejmowane są działania, które mogą obejmować działania korygujące, sankcje w postaci cofnięcia certyfikatu, opublikowanie informacji o stwierdzonym naruszeniu, powiadomienie wszystkich jednostek certyfikujących i nadzoru państwowego lub inne odpowiednie działania prawne na podstawie obowiązujących przepisów.

2.8. Rejestr wystawionych certyfikatów

Ekogwarancja PTRE udostępnia na swojej stronie internetowej wykaz Producentów, którzy zostali objęci systemem kontroli i posiadają aktualny certyfikat zgodności wydany przez Ekogwarancja PTRE.

2.9. Nadzór nad wydanymi certyfikatami

Ekogwarancja PTRE sprawuje stały nadzór nad wydanymi certyfikatami, poprzez:

- kontrole spełniania wymogów produkcji prowadzonej metodami ekologicznymi;
- nadzór nad sposobem wykorzystania i okazywania certyfikatu, sposobem oznakowania produktów ekologicznych wprowadzanych do obrotu, w tym także wykorzystania nazwy i logo Ekogwarancja PTRE jeśli dotyczy;
- nadzór nad sposobem powoływania się na certyfikację, w tym w dokumentacji lub innych materiałach reklamowych;
- pobieranie próbek celem wykluczenia obecności produktów niedozwolonych w produkcji ekologicznej oraz sprawdzenia zgodności stosowanych technik produkcji z zasadami rolnictwa ekologicznego;
- prowadzenie analizy ryzyka dla poszczególnych kategorii działalności i planowanie na jego podstawie kontroli wrywkowych zapowiedzianych i niezapowiedzianych oraz typowanie producentów do pobierania prób;
- prowadzenie kontroli krzyżowych wewnętrznych prowadzonych w obrębie jednostki oraz zewnętrznych z innymi jednostkami certyfikującymi pozwalających na weryfikację zgodności przepływu produktów pomiędzy certyfikowanymi producentami;
- przeprowadzanie dodatkowych kontroli u producentów, na których działalność wpłynęły skargi od innych producentów, konsumentów lub organów nadzoru państwowego;
- weryfikację realizacji działań korygujących, prowadzonych przez producenta na podstawie dostarczonej dokumentacji lub przez przeprowadzenie dodatkowej kontroli;
- podejmowanie odpowiednich działań w związku z wystąpieniem zmian u certyfikowanych producentów mających wpływ na certyfikację.

Ekogwarancja PTRE przeprowadza kontrolę obowiązkową co najmniej raz w roku kalendarzowym i przed upływem ważności certyfikatu.

W przypadku stwierdzenia przez jednostkę w ramach prowadzonego nadzoru okoliczności mających wpływ na zmianę zakresu udzielonej certyfikacji wydawana jest decyzja Dyrektora ds. certyfikacji. W zależności od zaistniałej sytuacji decyzja ta może skutkować przedłużeniem ważności wydanego certyfikatu i rozszerzeniem jego zakresu, ale również w przypadku stwierdzenia niezgodności mających wpływ na proces certyfikacji, certyfikat może zostać zawieszony, ograniczony lub cofnięty lub może nastąpić odmowa jego wydania.

2.10. Przedłużanie i rozszerzanie zakresu certyfikatu

Przedłużenie ważności certyfikatu następuje po każdej kontroli obligatoryjnej w przypadku pozytywnego przeglądu całej dokumentacji i zapisów z nią związanych odnoszących się do danego producenta .

Rozszerzenie zakresu certyfikatu może nastąpić w ciągu całego okresu ważności certyfikatu na pisemny wniosek Producenta. Rozszerzenie zakresu certyfikatu polega również na zwiększeniu ilości produktu umieszczonego na certyfikacie.

2.11. Zakończenie, ograniczenie, zawieszenie lub cofnięcie certyfikacji

2.11.1. Zawieszenie certyfikatu w części lub w całości zakresu

Zawieszenie certyfikatu w części lub w całości zakresu ma miejsce w przypadku uzasadnionego podejrzenia lub stwierdzenia naruszenia mającego wpływ na status produktu lub w przypadku stwierdzenia, że Producent utracił możliwość prowadzenia produkcji ekologicznej, bądź sprzedaży wytworzonych produktów. Zawieszenie może dotyczyć jednego lub kilku produktów.

Ekogwarancja PTRE informuje Producenta, że zawieszenie pozostanie utrzymane w mocy do czasu dostarczenia dowodu potwierdzającego, że podejrzenie było niezasadne lub naruszenie, z powodu którego wyniknęło zawieszenie certyfikatu w części lub w całości zostało skutecznie usunięte.

Ekogwarancja PTRE weryfikuje skuteczność podjętych działań korygujących w trakcie kolejnej kontroli lub na podstawie dostarczonych przez Producenta dokumentów. Okres zawieszenia certyfikatu w części lub w całości zakresu jest wyznaczany przez Jednostkę Certyfikującą na czas nie dłuższy niż okres ważności wydanego certyfikatu. W przypadku, gdy Producent nie dostarczy dowodów umożliwiających Jednostce Certyfikującej cofnięcie decyzji o zawieszeniu certyfikatu we wskazanym terminie, zastosowana zostanie wyższa sankcja tj. ograniczenie certyfikatu w zakresie, w którym był on zawieszony lub cofnięcie certyfikatu w całości zakresu.

W okresie zawieszenia certyfikatu w części zakresu producent ekologiczny nie może wprowadzać do obrotu produktów oznakowanych odniesieniami do ekologicznej metody produkcji, których dotyczy to zawieszenie. W przypadku złamania tego zakazu stosowana jest wyższa sankcja tj. cofnięcie certyfikatu w całości.

2.11.2. Cofnięcie lub ograniczenie certyfikatu.

Cofnięcie certyfikatu w całości lub ograniczenie certyfikatu (cofnięcie certyfikatu w części zakresu) ma miejsce w przypadku stwierdzenia dużego naruszenia lub naruszenia przepisów dotyczących rolnictwa ekologicznego o długotrwałym skutku lub którego nie da się usunąć, a odnoszących się do produktów wpisanych na certyfikacie.

Ograniczenie lub cofnięcie certyfikatu powoduje zakaz używania oznaczeń odnoszących się do ekologicznej metody produkcji, w zakresie ograniczonego lub cofniętego certyfikatu.

2.11.3. Odmowa wydania certyfikatu

Odmowa wydania certyfikatu w części lub w całości ma miejsce w przypadku wnioskowania o umieszczenie danego produktu na certyfikacie po raz pierwszy i następuje w sytuacji stwierdzenia dużej nieprawidłowości, której nie da się usunąć i która ma wpływ na wynik certyfikacji.

2.11.4. Zakończenie certyfikacji

Zakończenie certyfikacji, czyli decyzja o wyłączeniu Producenta z systemu kontroli, następuje w przypadku:

1. rezygnacji z certyfikacji (na wniosek Producenta);
2. braku uregulowania wymaganych opłat za certyfikację;
3. braku kontaktu z Producentem, czyli braku możliwości sprawowania skutecznego nadzoru;
4. stwierdzenia nieprawidłowości, których nie da się usunąć i w wyniku których cofnięto lub odmówiono wydania certyfikatu w całości;
5. odmowy podpisania protokołu z czynności kontrolnych i braku wniesienia wyjaśnień przez Producenta.

Jeżeli wyłączenie z systemu kontroli następuje na wniosek Producenta (rezygnacja z certyfikacji) datą wyłączenia Producenta z systemu kontroli jest dzień wpłynięcia rezygnacji do Ekogwarancja PTRE.

Wyłączenie z systemu kontroli skutkuje cofnięciem przez Ekogwarancja PTRE wydanego certyfikatu. Cofnięcie certyfikatu następuje z dniem wydania decyzji o cofnięciu. Cofnięcie skutkuje zakazem używania terminów odnoszących się do ekologicznych metod produkcji na etykietach lub dokumentach reklamowych oraz zakaz wprowadzania na rynek produktów z informacją wskazującą na ekologiczną metodę produkcji z powołaniem na cofnięty certyfikat. Zakaz obowiązuje od dnia skutecznego powiadomienia producenta o cofnięciu.

3. Poufność i bezstronność

Ekogwarancja PTRE zachowuje poufność w odniesieniu do wszystkich informacji dotyczących Producenta uzyskanych w związku z procesem certyfikacji z wyjątkiem informacji publicznie udostępnionych przez Producenta lub informacji, na ujawnienie których Producent wyraził zgodę.

Wszystkie osoby biorące udział z ramienia Ekogwarancja PTRE w procesie certyfikacji zobowiązują się do zachowania w poufności wszelkich uzyskanych informacji poprzez podpisanie klauzuli poufności.

Ekogwarancja PTRE zwraca szczególną uwagę na zachowanie bezstronności. Wszystkie osoby i podmioty współpracujące z Ekogwarancja PTRE w ramach procesu certyfikacji zobowiązane są na podstawie zawartych umów lub złożonych oświadczeń do informowania Jednostki Certyfikującej o wszelkich istniejących powiązaniach lub innych okolicznościach mogących mieć wpływ na bezstronność lub konflikt interesów.

4. Odwołania i Skargi

Producentowi przysługuje prawo wniesienia odwołania od otrzymanej decyzji wydanej przez Ekogwarancja PTRE. Odwołanie powinno zostać wniesione w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji. Po wpłynięciu odwołania Producent jest informowany o przyjęciu odwołania i przekazaniu go do dalszego rozpatrzenia przez Zarząd Ekogwarancja PTRE.

Producentowi przysługuje prawo składania skarg na działalność Ekogwarancja PTRE lub osób działających z jej ramienia w ramach procesu certyfikacji. Wszystkie kierowane są do rozpatrzenia przez Zarząd Ekogwarancja PTRE.

Rozpoznanie i rozstrzygnięcie przez Jednostkę Certyfikującą odwołania następuje w terminie 30 dni, a rozpoznanie i rozstrzygnięcie skargi następuje w terminie 14 dni. Wskazane terminy liczone są od dnia otrzymania odwołania lub skargi przez Jednostkę Certyfikującą i mogą zostać wydłużone przez Zarząd Ekogwarancja PTRE do rozpoznania w uzasadnionych przypadkach.

5. Opłaty

Producent zobowiązany jest do ponoszenia na rzecz Ekogwarancja PTRE opłat za wykonywanie czynności związanych z procesem certyfikacji. Wysokość opłat za prowadzenie certyfikacji określa aktualny cennik usług obowiązujący w Ekogwarancja PTRE. Producent zobowiązany jest do zapoznania się z cennikiem przed zawarciem umowy o prowadzenie procesu certyfikacji w rolnictwie ekologicznym. Producent informowany jest o każdej ewentualnej zmianie cennika.

Wysokość opłat określona w cenniku uzależniona jest od powierzchni gospodarstwa zgłaszanego przez Producenta do certyfikacji. W przypadku gdy poszczególne działki wchodzące w skład gospodarstwa oddalone są od siebie o więcej niż 30 km, Ekogwarancja PTRE może ustalić opłatę dodatkową, informując Producenta o jej wysokości.

Jeżeli w ramach zgłoszonego do certyfikacji gospodarstwa działki ewidencyjne oddalone są od siebie o ponad 100 km, zgłaszaną do certyfikacji jednostkę produkcyjną dzieli się na podjednostki produkcyjne nadając oddzielny numer dla każdej z nich. W takim przypadku Producent zobowiązany jest do wnoszenia opłat zgodnych z cennikiem dla każdej podjednostki produkcyjnej.

W przypadku nieuregulowania przez producenta płatności za certyfikację w roku ubiegłym, Jednostka Certyfikująca może odstąpić od przeprowadzenia kontroli obowiązkowej w kolejnym roku kalendarzowym, co skutkuje podjęciem decyzji o wyłączeniu Producenta z systemu kontroli i certyfikacji oraz cofnięciem certyfikatu.

6. Sankcje

Ekogwarancja PTRE w przypadku stwierdzenia niezgodności z zasadami rolnictwa ekologicznego lub niespełnienia zobowiązań wobec jednostki zawartych w umowie nakłada odpowiednie do stwierdzonej niezgodności sankcje, zgodnie z przyjętym katalogiem sankcji oraz Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dn. 11.05.2016 roku w sprawie rodzajów nieprawidłowości lub naruszeń przepisów dotyczących rolnictwa ekologicznego i minimalnych środków, jakie jednostki certyfikujące są obowiązane stosować w przypadku stwierdzenia wystąpienia tych nieprawidłowości lub naruszeń w ramach kontroli w rolnictwie ekologicznym.

W ramach dwóch rodzajów niezgodności: nieprawidłowości i naruszenia, oraz ich stopni małe, średnie, duże stosowane są określone sankcje.

Rodzaje niezgodności i sankcji

Stopień sankcji	Rodzaj niezgodności	Rodzaj sankcji
1	Nieprawidłowość mała	Upomnienie
2	Nieprawidłowość duża	Ostrzeżenie
3	Naruszenie małe	Zawieszenie certyfikatu w części zakresu
4	Naruszenie średnie	Zawieszenie certyfikatu w całości zakresu
5	Naruszenie duże	<ul style="list-style-type: none"> - Ograniczenie certyfikatu (cofnięcie w części) - cofnięcie certyfikatu w całości zakresu - odmowa wydania certyfikatu w części lub w całości

W zależności od stwierdzonej niezgodności jednostka nakłada na producenta określone sankcje, adekwatne do stwierdzonego wykroczenia. Stosowany katalog sankcji obejmuje upomnienie, ostrzeżenie, zawieszenie certyfikatu w części lub całości zakresu, ograniczenie (cofnięcie w części), cofnięcie certyfikatu lub odmowę jego wydania. Przy ustalaniu stopnia sankcji Jednostka Certyfikująca bierze pod uwagę rodzaj wykroczenia ale również jego powtarzalność. Oznacza to, że określona niezgodność skutkująca upomnieniem, może skutkować wyższym stopniem sankcji w przypadku gdy się powtarza, a producent nie podejmuje działań zmierzających do jej wyeliminowania. Jednostka certyfikująca ma prawo również złagodzić sankcje wynikające z określonej niezgodności w przypadku, gdy istnieją ku temu określone przestanki.

O stwierdzonych niezgodnościach i nałożonych sankcjach Producent informowany jest każdorazowo w drodze pisemnej decyzji wydanej przez Dyrektora ds. certyfikacji.

7. Podstawowe prawa i obowiązki Producenta

7.1. Prawa Producenta

1. Powoływanie się na certyfikację i posługiwanie się certyfikatem wydanym przez Jednostkę Certyfikującą zgodnie z jego zakresem;
2. Uzyskiwanie od Ekogwarancja PTRE informacji o zmianach wymagań w przepisach prawnych na zgodność z którymi jest certyfikowany;
3. Nieodpłatne umieszczenie Producenta w wykazie producentów, którzy spełnili wymagania, przesyłanego do dnia 30 listopada każdego roku według stanu na 15 listopada do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
4. Otrzymania certyfikatu po uprzednim uregulowaniu całości zobowiązań finansowych wobec Jednostki za kontrolę i certyfikację;
5. Zgłaszanie skarg na działalność Ekogwarancja PTRE;
6. Zgłaszanie sprzeciwu w stosunku do osoby wyznaczonej do przeprowadzenia kontroli (wraz z uzasadnieniem);

7. Zgłaszanie uwag do protokołów z kontroli w terminie 7 dni od daty wykonania kontroli;
8. Ochrona praw własności i nieujawnianie żadnych informacji przekazanych Ekogwarancja PTRE dotyczących certyfikowanych producentów oraz ich klientów, z wyjątkiem przypadków przewidzianych prawem;
9. Uczestniczenie w organizowanych lub współorganizowanych przez Ekogwarancja PTRE spotkaniach certyfikowanych producentów dotyczących spraw certyfikacji oraz występowanie z inicjatywą organizowania takich spotkań przez Jednostkę;
10. Występowanie z wnioskiem o:
  - certyfikację;
  - zawieszenie certyfikatu w całości lub części zakresu;
  - rozszerzenie lub uaktualnienie zakresu certyfikatu;
  - przeniesienie certyfikacji;
  - dodatkową kontrolę;
  - pobranie próbek;
  - zatwierdzenie etykiety;
  - udzielenie wyjaśnień;
  - rozpatrzenie innych spraw związanych z certyfikacją;
11. Wnoszenie skarg oraz odwołań;
12. Rezygnacja z kontroli i certyfikacji, rezygnacja z uzyskanego certyfikatu w całości lub części zakresu, po pisemnym powiadomieniu Jednostki Certyfikującej Ekogwarancja PTRE sp. z o.o.

7.2. Obowiązki Producenta

1. Utrzymywanie zgodności z wymaganiami Rozporządzenia Rady [WE] 834/2007, Rozporządzenia Komisji [WE] 889/2008 i Ustawy o rolnictwie ekologicznym;
2. Wprowadzanie do obrotu (sprzedawanie) z odniesieniem do ekologicznej metody produkcji jedynie produktów umieszczonych na certyfikacie;
3. Odpowiednie etykietowanie produktów wprowadzanych do obrotu z odniesieniem do ekologicznych metod produkcji;
4. Prowadzenie wszelkiej wymaganej dokumentacji i ewidencji działań związanych z prowadzeniem produkcji ekologicznej, udostępnianie jej na cele kontroli i przechowywanie przez okres co najmniej 5 lat od zakończeniu procesu certyfikacji;
5. Osobisty udział w kontroli lub pisemne wyznaczenie osoby upoważnionej, w innym przypadku kontrola nie będzie mogła być przeprowadzona;
6. Zapewnienie warunków niezbędnych do przeprowadzania kontroli w szczególności poprzez:
  - przygotowanie i uporządkowanie wymaganej dokumentacji;
  - umożliwienie dostępu do wszystkich miejsc gdzie prowadzona jest działalność producenta;
  - zapewnienie warunków do wypełnienia protokołu kontroli;
7. Terminowe udzielanie wyjaśnień mających na celu rozstrzygnięcie skargi na certyfikowanego producenta jaka wpłynęła do Ekogwarancja PTRE;
8. Umożliwienie przeprowadzenia obserwacji pracy inspektorów Jednostki Certyfikującej Ekogwarancja PTRE sp. z o.o. przez obserwatorów w czasie przeprowadzania kontroli na miejscu;
9. Bezwzględne informowanie Ekogwarancja PTRE o zasadniczych zmianach, a w szczególności o:
  - zmianie danych teleadresowych;
  - zakupie, dzierżawie nowych gruntów;
  - przekazaniu gospodarstwa;

- zmianie sposobu wykorzystania gruntów, obiektów;
  - zmianie w sposobie utrzymywania zwierząt;
10. Współpraca z Jednostką w odniesieniu do prowadzonego procesu certyfikacji, w szczególności terminowe przesyłanie wymaganych dokumentów i informacji oraz wypełnianie zaleceń pokontrolnych;
  11. Akceptowanie nałożonych sankcji w przypadku stwierdzenia naruszenia lub niezgodności;
  12. Zaprzestanie powoływania się na certyfikację po utracie certyfikatu np. zawieszenie, ograniczenie lub cofnięcie;
  13. Powiadomienie kupujących w przypadku wprowadzenia do obrotu produktów nie spełniających wymogów produkcji ekologicznej, jeżeli Jednostka uzna takie działania za adekwatne w stosunku do stwierdzonych nieprawidłowości;
  14. Prowadzenie rejestru zapisów dotyczących reklamacji, składanych przez odbiorców produktów producenta i udostępniania go Jednostce Certyfikującej;
  15. Terminowe wnoszenie opłat za kontrolę i certyfikację.